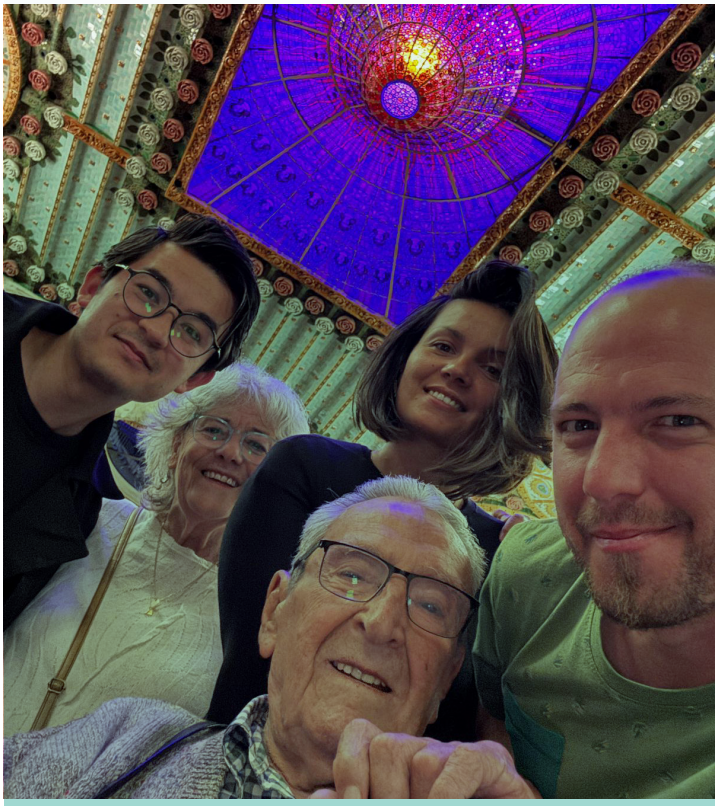
ASSOCIACIÓ CA L'ANITA - LLAR D'ACOLLIDA

Àmbit geogràfic: Local
Seu Social: Barcelona
Forma jurídica: Associació sense ànim de lucre

- **5 persones voluntàries**
- **34 persones sòcies**

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- 1 a serveis a la gent gran
- 10 a usuàries a altres col·lectius: (Persones Refugiades)

www.calanita.org

Breu història de l'organització

Associació Ca l'Anita – Llar d'acollida és una entitat sense ànim de lucre nascuda el 2025 per donar forma jurídica a una experiència comunitària que ja feia més d'una dècada que existia al barri d'Horta. El projecte s'origina en la recuperació iactivació social d'una casa abandonada des de feia més de 20 anys i molt degradada, que es va rehabilitar progressivament i es va convertir en una llar comunitària viva. Durant aquest procés també es va recuperar la memòria de la persona que hi havia viscut, Ana Úbeda, donant nom a la casa i incorporant aquesta dimensió memorial al projecte. Des de fa 7 anys, en col·laboració amb Refugees Welcome, Ca l'Anita acull persones refugiades i desplaçades en un model d'hospitalitat horitzontal, convivència amb persones locals i arrelament al barri. Alhora, el projecte ha generat suport veïnal i intergeneracional, especialment en l'acompanyament d'un veí gran de 95 anys. Avui Ca l'Anita és una pràctica comunitària consolidada que es formalitza per créixer, replicar-se i dialogar amb l'administració des d'un marc plenament social i no lucratiu.

Missió

La missió de Ca l'Anita és garantir un habitatge digne, estable i no lucratiu a persones refugiades, desplaçades i altres persones en situació de vulnerabilitat, mitjançant un model de convivència comunitària basat en la igualtat, el suport mutu i l'arrelament territorial. Entenem l'acollida no com un recurs assistencial temporal, sinó com una llar compartida des d'on reconstruir autonomia real, vincles socials i projecte de vida. També volem activar la funció social de l'habitatge, reforçar la comunitat de barri i generar models replicables de col·laboració comunitària i públic-social.

Descripció de l'activitat

Ca l'Anita desenvolupa principalment un servei pilot d'acollida convivencial estable per a persones refugiades i desplaçades en fase d'autonomia, complementari al sistema públic d'asil. L'activitat combina allotjament en convivència amb persones locals, acord de convivència no lucratiu, seguiment comunitari, suport en processos d'integració i arrelament al barri. El projecte treballa amb hospitalitat horitzontal, estabilitat residencial, corresponsabilitat econòmica limitada a despeses reals i mediació en la convivència.

Paral·lelament, impulsa accions de suport veïnal i intergeneracional, així com una línia de treball sobre activació social d'habitatge infrautilitzat i escalabilitat del model a altres immobles, en aliança amb Refugees Welcome, La Dinamo i altres agents comunitaris i institucionals.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

CA L'ANITA: ACTIVACIÓ COMUNITÀRIA D'HABITATGE PER A L'ACOLLIDA CONVIVENCIAL DE PERSONES REFUGIADES

Breu descripció

Ca l'Anita és un model pilot d'activació comunitària d'un habitatge abandonat per convertir-lo en un servei estable d'acollida convivencial per a persones refugiades i desplaçades en fase d'autonomia. El projecte neix de la recuperació social, material i simbòlica d'una casa molt degradada al barri d'Horta, que es rehabilita progressivament, es posa al dia en subministraments, assegurança i manteniment, i es transforma en una llar comunitària viva. Durant aquest procés també es recupera la memòria de la persona que hi havia viscut, Ana Úbeda, reforçant el vincle entre habitatge, memòria i comunitat.

A diferència de fórmules més habituals d'acollida en habitacions sobrants o entorns més institucionals, Ca l'Anita proposa convivència horitzontal entre persones locals i persones refugiades, sense relació arrendatícia ni lucre, i sense una data rígida de sortida. El model dona estabilitat residencial, seguiment personalitzat, suport mutu i arrelament al barri, i actua com a complement de la fase d'autonomia del sistema públic d'asil.

El projecte combina tres dimensions: acollida de persones refugiades i desplaçades, reconstrucció comunitària d'un immoble infrautilitzat i generació d'un model replicable d'habitatge social comunitari. L'experiència acumulada durant gairebé una dècada de convivència i set anys d'acollida amb Refugees Welcome permet presentar Ca l'Anita com un servei innovador ja iniciat, amb resultats reals, base metodològica i potencial de transferència a altres barris i municipis.

Aportació de valor de la iniciativa

L'aportació de valor de Ca l'Anita és doble. D'una banda, redefineix el servei d'acollida a persones refugiades en fase d'autonomia: no ofereix només sostre temporal, sinó una llar comunitària estable, no lucrativa, amb convivència horitzontal, flexibilitat temporal i arrelament real al barri. De l'altra, activa la funció social d'un habitatge abandonat i el converteix en un recurs d'interès col·lectiu. La iniciativa respon als criteris de valoració perquè és rellevant i continuada, aporta una novetat clara en el disseny del servei, treballa amb una metodologia d'acollida i seguiment sistematitzada, mostra resultats qualitatius contrastables i presenta un alt potencial de replicació en altres immobles i territoris.

Necessitat a la que respon

La iniciativa respon a una necessitat molt concreta i poc coberta: la manca de solucions residencials comunitàries i estables per a persones refugiades i desplaçades quan surten dels recursos més institucionals o no encaixen bé en les seves lògiques temporals. Moltes persones necessiten més temps, més xarxa i més estabilitat per consolidar idioma, salut, papers, feina i autonomia habitacional. Al mateix temps, existeixen habitatges abandonats o infrautilitzats que, sense mediació comunitària, no compleixen cap funció social i sovint es degraden.

Ca l'Anita connecta aquests dos problemes: posa un immoble abandonat al servei d'una necessitat social emergent i crea un entorn de convivència no assistencial, proper i digne. També respon a la necessitat d'evitar l'aïllament social de les persones acollides, generar vincles veïnals reals i demostrar que es pot passar d'una pràctica comunitària informal a un model estable, legítim i útil per a la societat i l'administració. Finalment, el projecte incorpora una dimensió intergeneracional i de barri que enforteix la cohesió social i recupera memòria comunitària.

Principals objectius assolits

- Garantir un habitatge digne, segur i estable a persones refugiades i desplaçades en fase d'autonomia.
- Oferir un model d'acollida no institucional basat en hospitalitat horitzontal, suport mutu i corresponsabilitat sense lucre.
- Activar socialment un habitatge abandonat i convertir-lo en un recurs comunitari amb utilitat pública.
- Facilitar processos reals d'autonomia: regularització administrativa, accés a feina i formació, estabilitat emocional i construcció de xarxa social.
- Afavorir l'arrelament al barri i la participació en la comunitat local, evitant aïllament i desconnexió.
- Generar un model metodològic replicable d'acollida convivencial i activació social d'habitatge infrautilitzat.
- Reforçar la legitimitat i sostenibilitat del projecte a través de la formalització associativa, les aliances amb entitats especialitzades i el diàleg amb l'administració.

Principals resultats obtinguts

La iniciativa ha aconseguit consolidar una casa abandonada i degradada com a llar comunitària activa i segura, amb subministraments, assegurança, manteniment i estructura organitzativa pròpia. En l'àmbit residencial i social, el model ha permès acollides estables i prolongades de persones refugiades i desplaçades, evitant sortides precipitades i facilitant trajectòries d'autonomia. Entre els resultats qualitatius més rellevants hi

ha la regularització administrativa i laboral d'algunes persones acollides, la represa d'estudis o formació, l'accés a feina, la millora del benestar emocional, la creació de vincles de suport i la integració al barri. També s'ha generat un impacte comunitari valuós: recuperació d'un immoble abandonat, preservació de la memòria d'Ana Úbeda, enfortiment de la relació amb el veïnat i suport intergeneracional a un veí gran. A nivell organitzatiu, el projecte ha fet el pas d'una pràctica informal a una associació sense ànim de lucre, amb aliances estables amb Refugees Welcome, La Dinamo i altres agents. El resultat global és un servei petit però validat, amb utilitat social demostrada i recorregut de creixement.

Abast de l'experiència

L'experiència té un abast local i de proximitat, però amb una profunditat d'impacte elevada. Es desenvolupa al barri d'Horta, a Barcelona, en una única llar comunitària que actua com a prova pilot real. El projecte implica persones refugiades i desplaçades, persones locals convivents, base social de l'associació, entitats especialitzades com Refugees Welcome i La Dinamo, i un entorn veïnal que participa informalment en la vida quotidiana de la casa.

Tot i la seva escala reduïda, l'abast va més enllà de l'habitatge: inclou integració social, estabilitat residencial, suport mutu, memòria comunitària, vincle intergeneracional i diàleg amb administració pública. Precisament perquè és una experiència petita però operativa, documentada i sostinguda en el temps, el seu valor principal és demostrar la viabilitat d'un model transferible a altres contextos.

Persones implicades en l'experiència:

Membres equips directius: 2

Sòcies: 33

Ateses: 5

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors clau d'èxit són: 1) una experiència real sostinguda durant gairebé una dècada, que aporta credibilitat i continuïtat; 2) un model clar d'hospitalitat horitzontal, on les persones acollides no són usuàries passives sinó convivents amb drets i deures compartits; 3) estabilitat residencial sense pressió de sortida rígida, factor essencial per consolidar autonomia; 4) una metodologia d'acollida i seguiment sistematitzada amb Refugees Welcome, incloent valoració prèvia, matching, acord de convivència, seguiment i mediació; 5) un fort arrelament barrial i una dimensió comunitària real, que redueix l'aïllament i genera vincles quotidians; 6) un model econòmic no lucratiu i de baixos costos estructurals, basat en corresponsabilitat i funció social de l'habitatge; 7) la combinació d'acció comunitària, memòria, habitatge i acollida, que fa del projecte una proposta singular; i 8) aliances sòlides amb entitats i actors tècnics que aporten legitimitat, expertesa i projecció de futur.

Dificultats i reptes superats

El projecte ha hagut de superar dificultats materials, jurídiques, socials i organitzatives. En primer lloc, la casa es trobava en molt mal estat, amb humitats, corcs, brutícia acumulada i condicions inadequades per a l'habitatge, i ha calgut una recuperació progressiva, sostinguda i comunitària. En segon lloc, el projecte neix en un marc informal i precari, i el repte ha estat transformar aquesta pràctica en un model més estable, legítim i dialogable amb l'administració, assumint costos reals com IBI, subministraments, assegurances i formalització associativa.

També hi ha hagut reptes propis de la convivència intercultural: diferències d'hàbits, moments de fragilitat emocional, processos migratoris complexos i situacions administratives inestables. Aquests reptes s'han afrontat amb temps, mediació, acompanyament i flexibilitat. Finalment, un altre repte important és créixer sense perdre qualitat humana ni essència comunitària. Precisament per això la iniciativa s'ha anat sistematitzant i avui pot explicar millor què fa, com ho fa i per què és replicable.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Ca l'Anita aporta diversos elements innovadors. El primer és la transformació d'un habitatge abandonat i degradat en una llar comunitària amb funció social, superant la simple lògica d'ocupació d'espai per convertir-la en un servei estable, no lucratiu i socialment útil. El segon és la combinació entre activació d'habitatge infrautilitzat i acollida convivencial de persones refugiades i desplaçades en fase d'autonomia. El tercer és el model d'hospitalitat horitzontal: no hi ha relació assistencial clàssica ni arrendament, sinó convivència en igualtat, corresponsabilitat i suport mutu.

També és innovadora la seva dimensió comunitària i memorial: la casa no només s'ha rehabilitat, sinó que s'ha recuperat la memòria de la persona que hi havia viscut, Ana Úbeda, integrant història, arrelament i identitat col·lectiva. Un altre element diferencial és que el projecte trenca amb el patró més habitual d'acollida en habitacions sobrants o famílies grans, i mostra que un grup jove i comunitari pot sostenir un model propi. Finalment, la iniciativa és innovadora perquè fa el pas d'una pràctica comunitària informal a un marc cada cop més legítim, estructurat i transferible, amb capacitat de dialogar amb entitats especialitzades i administracions.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

La iniciativa és transferible perquè no depèn d'una biografia irrepetible, sinó d'un conjunt de principis, processos i aliances que es poden adaptar. El model es pot replicar allà on existeixin tres condicions mínimes: un immoble infrautilitzat o recuperable, un nucli comunitari disposat a sostenir convivència real i una xarxa d'aliances socials i tècniques. Els factors transferibles són clars: activació social d'habitatge abandonat o buit, hospitalitat horitzontal, acord de convivència no lucratiu, protocol d'entrada i seguiment, arrelament barrial i governança comunitària.

A més, l'experiència ja està prou sistematitzada per identificar fases i aprenentatges: recuperació de l'espai, definició de normes, acollida, mediació, sostenibilitat econòmica bàsica i formalització jurídica. Les aliances amb Refugees Welcome i La Dinamo reforcen aquesta transferibilitat perquè connecten el model amb expertesa tècnica en acollida i habitatge cooperatiu. La iniciativa també és replicable institucionalment, ja que obre vies de col·laboració amb serveis socials i administració d'habitatge per convertir patrimoni abandonat o infrautilitzat en recursos comunitaris de petit format, dignes i sostenibles.